

- ✓ Gerçek Anlam
- ✓ Mecaz Anlam

- ✓ Terim Anlam
- ✓ Yan Anlam

1. Bir sözcüğün aklımıza gelen ilk anlamı gerçek anlamdır. Gerçek anlamından tamamen uzaklaşarak kazandığı yeni anlam ise mecaz anlamdır. Örneğin “Bu ince kitabı bir günde okurum.” cümlesindeki “ince” sözcüğü gerçek, “Sürekli ince davranışlarla beni mutlu eder.” cümlesindeki “ince” sözcüğü mecaz anlamlıdır.

Bu bilgiye göre aşağıdakilerin hangisinde altı çizili sözcük mecaz anlamında kullanılmıştır?

- A) Ekmek çok bayatlamış, istersen yenisini al.
- B) Bugün sınıfımıza yeni bir öğrenci gelecekmiş.
- C) İlimizin doğal güzellikleri herkesi etkiler.
- D) Senin derin bilgilerinle bu sorunu açacağız.

2. Aynı sözcük, kullanıldığı cümle içerisinde gerçek ya da mecaz anlam kazanabilir.

Buna göre aşağıdakilerin hangisinde “kırılmak” sözcüğü gerçek anlamında kullanılmıştır?

- A) Beklemediğim insanlar beni üzdüklerinde çok kırılıyorum.
- B) Isıtıcının yanmasıyla odanın içindeki soğuk hava kırıldı.
- C) Elimden düşürdüğüm bardak büyük bir gürültüyle kırıldı.
- D) Odadan içeri girer girmez bütün cesaretim birden kırıldı.

3. Gözleri görmeyen çocuklar, “braille” adı verilen özel bir alfabeyi okumayı ve yazmayı öğrenir. Braille yazısında, her harfe karşılık olarak noktalardan oluşan özel bir kabartma vardır. Örneğin “a” harfi, nokta şeklinde tek bir kabartmadan oluşur.

Bu metinde altı çizili sözcüklerin hangisi terim anlamıdır?

- A) çocuk
- B) özel
- C) alfabe
- D) kabartma

4. (I) Şehrin dar sokakları bugün daha kalabalık gibiydi. (II) İnsanlar bir telaş içinde bir yerlere yetişmeye çalışıyorlardı. (III) Bu esnada ince ve keskin bir sesin adımı söylediğini dudum. (IV) Hızlı bir şekilde kafamı sesin geldiği yöne doğru çevirdim.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük mecaz anlamda kullanılmıştır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

5. Yan anlam, bir sözcüğün gerçek anlamıyla bağlantılı olarak kazandığı yeni anlamdır. Yan anlamlı sözcüğün gerçek anlamlı olanla görev, şekil ya da görünüş benzerliği vardır. Örneğin “Başına top çarpmış.” cümlesinde “baş” sözcüğü gerçek anlamda, “Çivinin başı kırılmış.” cümlesinde “baş” sözcüğü yan anlamda kullanılmıştır.

Buna göre aşağıdakilerin hangisinde altı çizili sözcük yan anlamında kullanılmamıştır?

- A) Bazı kuşlar kanadını çok hızlı hareket ettirebiliyor.
- B) Dağın sırtı kısa zamanda yeniden ağaçlandırılacakmış.
- C) Çok ses çıkardığı için kapının kolunu yağlamayı düşünmüştük.
- D) Boğazına kadar dolu şişeyi tek seferde dikip bitirdi.

6. Sözcüklerin bilim, spor, sanat ya da meslek dallarıyla ilgili özel olarak kullanılmasına terim anlam denir. “Daha güzel çalmak için nota öğrenmeye çalışıyorum.” cümlesindeki “nota” sözcüğü müzikle ilgili bir terim olduğu için terim anlamıdır.

Bu bilgiye göre hangisinde altı çizili sözcük terim anlamı değildir?

- A) Bu yeşil platoların tek sıkıntısı içme suyunun çok olması.
- B) Eve yeni aldığımız perdelere odayı ferah gösteriyor.
- C) Akordu yapıldıktan sonra gitarımın sesi daha iyi çıkıyor.
- D) Dün geceki maçta takımımız hiç korner kullanmadı.

7. Aşağıdaki tabloda yer alan cümlelerdeki altı çizili sözcüklerle ilgili işaretlemeler yapılmıştır.

	Cümleler	Yan Anlam	Yan Anlam Değil
I.	Annem defterimi dolabın ön <u>gözüne</u> koymuş.		✓
II.	Top oynadığım için ayakkabımın <u>burnu</u> aşındı.	✓	
III.	Birkaç gündür <u>kolumda</u> bir ağrı hissediyorum.		✓
IV.	Masa sallanmasın diye kısa <u>ayağın</u> altına kağıt koydu.	✓	

Buna göre numaralanmış cümlelerin hangisinde yapılan işaretleme yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV

8. Bir sözcük, kullanıldığı cümleye göre gerçek ya da mecaz anlamı olabilir.

Buna göre aşağıdakilerin hangisinde "sönmek" sözcüğü mecaz anlamda kullanılmıştır?

- A) Yatma saati gelince evin ışıkları söndü.
B) Bir süre geçtikten sonra öfkesi sönmüş.
C) Elindeki balon sönünce çocuk ağladı.
D) Bu bölgede sönmüş yanardağlar varmış.

9. I. Elif kaşlarını çatar,
II. Gamzesi sineme atar.
III. Ak elleri kalem tutar,
IV. Yazar Elif, Elif deydi...

Numaralanmış dizelerin hangisinde altı çizili sözcük mecaz anlamda kullanılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV

10. Bir sözcüğün akla gelen ilk anlamına gerçek anlam denilirken gerçek anlamından tamamen uzaklaşarak kazandığı anlama ise mecaz anlam denilir.

Bu bilgiye göre aşağıdakilerin hangisinde altı çizili sözcüğün anlam özelliği yay ayraç içinde yanlıştır?

- A) Hava sıcakken koşarsak ya da hızlı hareket edersek terleriz. (mecaz anlam)
B) Beyin, kalp ve akciğer gibi organlarımız uyku esnasında da çalışır. (gerçek anlam)
C) O kadar anlattım hâlâ boş gözlerle bana bakmasına şaşırıyorum. (mecaz anlam)
D) Bilgisayar ve internet teknolojisi her geçen gün değişiyor. (gerçek anlam)

11. (I) Bir filmin metnine senaryo adı verilir. (II) Senaryonun her bir bölümüne sahne denir. (III) Oyuncuların replikleri yani söyledikleri sözleri, hareketleri, olay akışı gibi şeyler senaryoda yer alır. (IV) Bundan dolayı filmleri yazan kişilerin becerisi filmin kalitesini son derece etkilemektedir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük terim anlamı değildir?

- A) I B) II C) III D) IV

12. I. Yokuşun başına oturmuş sohbet ediyorlar. (yan anlam)
II. Doktor enfeksiyon olduğunu söyledi. (terim anlam)
III. Çoban, sürüleri otlatmak için dağa götürdü. (gerçek anlam)
IV. Terlediğimiz zaman vücudumuz soğur. (mecaz anlam)

Numaralanmış cümlelerin hangisinde altı çizili sözcüğün anlam özelliği yay ayraç içinde yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV